

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2023 | HR

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

UREDNIŠTVO

Uvodnik

Na putu ka obnovi

Drage čitateljice, dragi čitatelji,

bilo mi je veliko zadovoljstvo i čast predstavljati EGSO tijekom ovog dvoipolgodišnjeg mandatnog razdoblja. Unatoč izazovima zajedno smo radili na stvaranju gospodarski prosperitetne, socijalno uključive i ekološki održive Europe. Pritom smo se suočavali s iskušenjima kao što su COVID-19 i ničim izazvana i neopravdana agresija Rusije na Ukrajinu, sa svim njezinim socioekonomskim posljedicama. Također smo nastojali prevladati energetska krizu i visoku inflaciju te poticati rast i konkurentnost.

Ne želim ovdje nabrajati uspjehe koje smo u posljednjih 30 mjeseci postigli zajedničkim radom. O tim će postignućima biti riječi na travanjskom plenarnom zasjedanju za obnovu sastava, na koje vas srdačno pozivam. A pozivam vas i da prolistate ovu brošuru u kojoj se navodi većina tih postignuća.

Tijekom svojeg predsjedanja dobila sam veliku potporu i priznanje za poduzete i provedene inicijative. Uvijek ću se sa zadovoljstvom prisjećati tog razdoblja.

Sada je vrijeme da se prisjetimo izvučenih pouka. Prije svega, učili smo jedni od drugih. Naučili smo da je promjena moguća ako postoji snažna predanost, da se naš Odbor može profilirati čak i uz sve naše razlike te da ujedineni možemo postići mnogo više nego kao pojedinci.

Željela bih izraziti zahvalnost na angažmanu i podršci članova, članica i osoblja EGSO-a tijekom mojeg predsjedanja. Zajedno smo sudjelovali u istinskim dijalozima s ciljem daljnjeg jačanja glasa organiziranog civilnog društva u donošenju politika EU-a. Moramo nastaviti sa svojim predanim radom.

U ovom posljednjem izdanju EGSO infoa tijekom mojeg predsjedanja saznat ćete više o nekima od naših najnovijih mišljenja i događanja. Stoga vas srdačno pozivam da ga pročitate.

Također bih željela iskoristiti ovu priliku da svojem nasljedniku poželim uzbudljiv i uspješan rad.

Hvala! Ujedineni za budućnost Europe!

Christa Schweng

Predsjednica EGSO-a

KALENDAR

6. svibnja 2023., Bruxelles

Dani otvorenih vrata EU-a

8. lipnja 2023., Bruxelles

Dan europske građanske inicijative

14. i 15. lipnja 2023., Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

U ŽIŽI

U našoj rubrici „U žiži” molimo članove EGSO-a da istaknu najvažnije elemente svojih mišljenja. U ovom izdanju Felipe Medina Martin govori o točkama svojeg mišljenja koje mogu doprinijeti poboljšanju funkcioniranja jedinstvenog tržišta. Njegovo mišljenje „30 godina jedinstvenog tržišta: kako poboljšati funkcioniranje jedinstvenog tržišta” bit će predstavljeno na plenarnom zasjedanju u travnju. (ehp)

FELIPE MEDINA: 30 GODINA JEDINSTVENOG TRŽIŠTA, KRITIČKI OSVRT EGSO-A

Europska unija slavi 30 godina jedinstvenog unutarnjeg tržišta. To je prilika za dublji osvrt, koji Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) nudi u svojem mišljenju: „Trideset godina jedinstvenog tržišta: Kako dodatno poboljšati funkcioniranje jedinstvenog tržišta?”. Prema mišljenju, ta je politika bila vrlo uspješna, međutim u odnosu na unutarnje tržište postoji potreba za „kritičkim preispitivanjem i novim poboljšanjima, kako u pogledu (...) tako i u pogledu novih izazova s kojima se treba suočiti”.

U mišljenju se učestalo spominje ključni pojam, a to je konkurentnost. EGSO naglašava potrebu za stvaranjem jednakih uvjeta za poduzeća, što bi trebalo postići „promicanjem rasta i poštenog tržišnog natjecanja te stvaranjem povoljnog poslovnog i socijalno prihvatljivog okruženja”. Jedna od stvari koje najviše zabrinjavaju je „sve češća pojava nacionalnih i regionalnih regulatornih inicijativa koje stupaju na snagu prije objave europskih inicijativa, a koje zatim otežavaju usklađivanje pravila” i svakodnevno poslovanje.

Također je hitno potrebno osigurati da svako novo zakonodavstvo prođe test konkurentnosti i poboljšati kvalitetu zakonodavstva u Europi i državama članicama, izbjegavajući koliko god je to moguće nepotrebna i nejasna pravila koja stvaraju nesigurnost među poslovnim subjektima i time, među ostalim, fragmentaciju europskog jedinstvenog tržišta. Kako bismo zadržali konkurentnost, moramo ustrajati na slobodnom kretanju osoba i radnika, razvijati „snažnu i ambicioznu digitalnu politiku”, usvojiti praktičan i realan pristup prioritetima postavljenima u zelenom planu i unaprijediti korištenje alata za praćenje i kontrolu funkcioniranja jedinstvenog tržišta.

EGSO prepoznaje saveze trgovaca u mnogim sektorima kao primjer dobre prakse u odnosu na konkurentnost s obzirom na sposobnost koju su pokazali, primjerice, sektori maloprodaje i veleprodaje da se ujedine i ojačaju na europskoj razini. U mišljenju se navodi da su „u sektoru maloprodaje i veleprodaje uočene važnost jedinstvenog tržišta i njegove neosporive prednosti te on zahvaljujući njemu i savezima trgovaca može svakodnevno bolje služiti europskim potrošačima”.

„PITANJE ZA...”

„Pitanje za...”

U našoj rubrici „Pitanje za...” molimo članove i članice EGSO-a da istaknu važna pitanja iz svojih mišljenja. Naša je gošća **Ozlem Yildirim**, a pitali smo je o njezinom mišljenju „Pravo na zdrav okoliš u Europskoj uniji, osobito u kontekstu rata u Ukrajini” o kojem se glasalo na plenarnom zasjedanju u travnju.

Ozlem Yildirim: Važnost očuvanja okoliša

„Pravo na zdrav okoliš apsolutno je ključno za socijalnu i ekonomsku dobrobit ljudi u Europi i svijetu. Na primjer, Međunarodna organizacija rada (ILO) procjenjuje da oko 40 % radnih mjesta diljem svijeta ovisi o zdravoj klimi. Iako je EU donio brojne zakonodavne akte u tom području, njihova je provedba često manjkava te EGSO stoga poziva na ulaganje većih napora kako bi se zaista poboljšala učinkovitost postojećih pravnih instrumenata.

U kontekstu rata koji Rusija vodi protiv Ukrajine i budućeg pristupanja Ukrajine EU-u važnije je nego ikad da EU i države članice primjenjuju pravo na zdrav okoliš. EGSO naglašava da hitno treba raditi na poboljšanju zaštite okoliša radi zaštite temeljnih prava u EU-u i izvan njega te napominje da je ta potreba još izraženija zbog ozbiljne štete za okoliš uzrokovane ratom u Ukrajini.

EGSO prvenstveno upozorava na štetu za mentalno i fizičko zdravlje ljudi, degradaciju ekosustava, onečišćenje zraka i vode te zagađenje tla, pri čemu posebno ističe krhkost globalne sigurnosti opskrbe hranom. EGSO smatra da rusko djelovanje predstavlja ekocid i poziva na to da se „ekocid” službeno proglasi kaznenim djelom u pravu EU-a.

Naposljetku, EGSO naglašava potrebu dokumentiranja, geografskog evidentiranja i mjerenja tih posljedica kako bi se zakonski zaštitio okoliš, zajamčilo pozivanje počinitelja na odgovornost i postavili temelji za

POGODITE TKO NAM JE U GOSTIMA...

Goš?a iznena?enja

U rubrici „Gošća iznenađenja” donosimo komentar **Diandre Ní Bhuachalle**, koja će predstavljati Europski gospodarski i socijalni odbor kao mlada izaslanica EGSO-a na samitima COP-a 2023. i 2024.

Diandra Ní Bhuachalla – izaslanica EGSO-a na zasjedanju COP 28

Diandra Ní Bhuachalla bila je izaslanica mladih pri Ujedinjenim narodima za Irsku (2021. - 2022.), a svoj je rad usmjerila na rodnu ravnopravnost, klimatsku pravdu te mir i sigurnost nakon 11 godina aktivizma na lokalnoj i nacionalnoj razini. Kao koordinatorica programa izaslanika mladih surađuje s timom Mladi 2030. u Nacionalnom vijeću mladih Irske. Aktivno surađuje s mrežom mladih u sklopu Europske mreže za održivi razvoj (ESDN) i programom Common Futures Conversations instituta Chatham House. Nedavno su je organizacija Foundations for Tomorrow i Ured povjerenika za buduće generacije za Wales izabrali za globalnu ambasadoricu budućih generacija.

Diandra je završila dodiplomski studij javne uprave i prava i diplomski studij međunarodne javne politike i diplomacije na Sveučilištu u Corku.

EGSO info: Kako vidite svoju ulogu u Odboru, a posebno kao izaslanica na zasjedanju COP 28? Kako želite doprinijeti raspravi o klimatskim promjenama?

Diandra Ní Bhuachalla: „Kao EGSO-ova izaslanica mladih na zasjedanjima Konferencije stranaka (COP) do 2025., smatram da je moja uloga vrlo bitna u sklopu naših nastojanja da budemo doista reprezentativni i uključivi.

Trajan problem s kojim se suočavaju razni dionici koji sudjeluju u donošenju međunarodnih odluka i politika jest isključenost, a to je nešto što mladi ljudi itekako dobro poznaju i osjećaju. Unatoč činjenici da smo ključni pokretači promjena kada je riječ o stavu prema klimi i da imamo jedinstvena životna iskustva, često nam se govori da zbog svoje dobi ne

možemo razumjeti svijet i oblikovati utemeljena mišljenja. Ta diskriminacija može biti i gora ovisno o rasi, rodu, seksualnosti, kulturi itd.

Što dulje traje taj pokušaj utišavanja, to je vjerojatnije da će mladi ljudi izgubiti zanimanje za angažman. Tko će tada spasiti ljude i planet? Koje ćemo iskusne i motivirane čelnike i čelnice imati u razdoblju do 2050., kada će biti potrebno donijeti zaista teške odluke?

Brojni mladi koji su proteklih godina sudjelovali na zasjedanjima COP-a istaknuli su da su najviše naučili i najčvršće odnose izgradili izvan pregovaračkih prostora. Bilo to namjerno ili ne, postupci na snazi dovode do takve segregacije. Kako bismo nadvladali klimatske promjene, potrebno nam je da se svaki glas i svaka ideja ujedine u duhu solidarnosti. Održivo i učinkovito djelovanje u području klime ovisi o osnaživanju marginaliziranih skupina. Samo na taj način možemo postići klimatsku pravdu i pobrinuti se da u ovoj najvažnijoj borbi za naše živote nitko ne bude zapostavljen.”

NOVOSTI IZ EGSO-A

EGSO predlaže mjere za suzbijanje prijetnji koje ugrožavaju demokraciju u EU-u

EGSO je 23. ožujka s potpredsjednicom Europske komisije Věrom Jourovom raspravljao o načinima jačanja demokracije i demokratskih vrijednosti u Europskoj uniji i o toj temi usvojio rezoluciju koja sadrži praktične prijedloge. Oblikovatelji politika, stručnjaci i organizacije civilnog društva složili su se da su građansko obrazovanje, bolje financiranje socijalnih partnera i usmjerenost na lokalnu dimenziju od ključne važnosti za demokraciju u Europi.

„Europski izbori 2024. stavit će političku volju na kušnju/bit će test političke volje, a organizacije mladih bit će ključne za mobilizaciju mladih glasača i glasačica, kao i onih koji glasaju prvi put,” izjavila je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**, dodavši: „No, moramo razmišljati šire od izbora. Mladima moramo dati bolju podršku, ponovo se povezati s njima u okviru demokratskog procesa i ojačati ih za aktivno i zrelo građansko djelovanje.”

Potpredsjednica Europske komisije **Věra Jourová** prepoznala je ključnu ulogu organizacija civilnog društva, koje brane i promiču demokraciju i često djeluju u prostoru u kojem države ne uspijevaju. „Aktivno sudjelovanje građana i građanki nije samo poželjno, već nadasve nužno,” izjavila je. „Otpornost demokracije je na kušnji i moramo intenzivnije raditi na tome da je zaštitimo i ponovo zadobijemo povjerenje naših građana i građanki.”

Sudionici i sudionice u raspravi naglasili su da organizacijama civilnog društva (uključujući organizacije mladih, sektor socijalne ekonomije i volonterski sektor) treba osigurati bolji pristup financiranju, a odluke o tome na što će se ta sredstva trošiti donositi zajedno s njima. Složili su se s time da su transverzne vještine istinska okosnica participativne i deliberativne demokracije.

EGSO je nakon rasprave usvojio rezoluciju pod naslovom „[Ujedinjeni za demokraciju: organizacije poslodavaca, radnika i civilnog društva za održivu demokratsku budućnost](#)”, koja se temelji na [preporukama usvojenima na ovogodišnjim Danima civilnog društva](#). Cilj je rezolucije osnažiti demokraciju većim sudjelovanjem javnosti i ojačati strukture participativne demokracije. U njoj se poziva i na istinsku provedbu članka 11. Ugovora o Europskoj uniji o sudjelovanju građana, što bi uključivalo europsku strategiju za civilno društvo i europski statut udruga. (tk)

Obnovljivi izvori energije rješenje su energetske krize

Predsjednica EGSO-a Christa Schweng i povjerenica za energetiku Kadri Simson jednoglasno su na plenarnom zasjedanju EGSO-a 22. ožujka izjavile da treba sve više ulagati u obnovljive izvore energije kako bismo osigurali zeleniju, sigurniju i cjenovno pristupačniju budućnost Europe.

Napomenuvši da su naglo povećanje cijena energije, inflacija i nizak gospodarski rast doveli do vrlo zahtjevne godine za građane i poduzeća, **predsjednica Schweng** izjavila je da su „rad na prelasku na čistu energiju u Europi, ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora, pristupačne cijene energije te osiguravanje i diversifikacija naše opskrbe energijom i dalje glavni prioriteti EGSO-a”.

Povjerenica Simson zacrtala je smjer kojim će se kretati energetska politika EU-a: „Ukratko, bit će to energija iz obnovljivih izvora.” To je naime glavni prioritet Komisije u području energetske politike – promicanje i ostvarivanje ciljeva u području energije iz obnovljivih izvora.”

Prvi put u povijesti EU više ne ovisi o ruskoj energiji. Diversifikacijom opskrbe plinom, smanjenom potražnjom, većom učinkovitošću i snažnijim poticanjem proizvodnje energije iz obnovljivih izvora EU je okončao svoju golemu ovisnost o Rusiji.

Ukupno 39 % električne energije u EU-u sada dolazi iz obnovljivih izvora, a 2022. bila je rekordna godina: EU je proizveo više električne energije pretvorbom energije iz vjetra i sunca nego izgaranjem plina, pri čemu se kapacitet proizvodnje energije vjetra povećao za 15 GW, a solarne energije za 41 GW. (mp)

EGSO raspravljao s talijanskom ministricom Marinom Calderone o ukljuživim tržištima rada EU-a

EGSO je 22. ožujka u raspravi s talijanskim ministricom rada podržao inicijativu Komisije da se ojača uloga i neovisnost nacionalnih tijela za jednakost kako bi se iskorijenile prakse diskriminacije na tržištima rada u EU-u.

Obje su strane izjavile da dijele ciljeve Komisijina Prijedloga direktive o standardima za nacionalna tijela za jednakost kojim se želi povećati njihova djelotvornost. Prijedlog je podnesen nakon što aktualne zakonodavne mjere o jednakosti nisu dovele do odgovarajućeg izvršenja zakonodavstva EU-a o nejednakom postupanju i diskriminaciji.

U mišljenju „[Jačanje uloge i neovisnosti tijela za jednakost](#)“, usvojenom na plenarnom zasjedanju nakon rasprave, EGSO je naglasio važnost postizanja odgovarajuće ravnoteže između načela supsidijarnosti i utvrđivanja obvezujućih standarda za jačanje i povećanje učinkovitosti nacionalnih tijela, a s tim se stajalištem talijanska ministrica u raspravi složila.

„Sudjelovanje različitih skupina na tržištu rada nije samo pitanje pravednosti nego ima itekako smisla i iz gospodarske i socijalne perspektive. Međutim, Odbor je i dalje zabrinut zbog toga što zaštita od diskriminacije i nejednakosti još nije ujednačena u cijeloj Uniji te podržava snažne mehanizme za njihovo praćenje, među ostalim jačanjem nacionalnih tijela za jednakost“, izjavila je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**.

Ministrica **Calderone** izjavila je da se njezina vlada složila s ciljem Komisije, no naglasila je da bi bilo važno osigurati dosljednost s postojećim nacionalnim sustavima i tijelima, kao što su vijeća za jednakost u Italiji koja štite jednakost na nacionalnoj i regionalnoj razini.

„Uključenost o kojoj danas govorimo mora ostati u središtu europskog socijalnog programa, u jednakoj mjeri kao i rasprava u tijeku o reformi gospodarskog i financijskog upravljanja EU-a. Znamo koliko je još uvijek teško osigurati stvarne jednake mogućnosti na tržištu rada. Neke socijalne grupe i dalje se suočavaju s golemim preprekama u pristupu tržištima rada i socijalnoj zaštiti“, izjavila je ministrica **Calderone**.

Ministrica je naglasila da je razlika među spolovima u stopama zaposlenosti i dalje veća od 10 % na razini EU-a. U EU-u nema zemlje u kojoj ta razlika ne postoji, i to uvijek na štetu žena. Mlade osobe s diplomom također teško pronalaze posao. Osobe s invaliditetom i zakoniti migranti i izbjeglice i dalje se suočavaju s diskriminacijom kada traže ili pokušavaju zadržati posao. (II)

Ciljevi održivog razvoja: UN smatra da civilno društvo treba imati ključnu ulogu

Predsjednica Gospodarskog i socijalnog vijeća Ujedinjenih naroda (ECOSOC) zagovarala je na plenarnom zasjedanju EGSO-a u ožujku snažnu ulogu civilnog društva u provedbi Programa održivog razvoja do 2030.

Veleposlanica **Lachezara Stoeva**, predsjednica ECOSOC-a, rekla je da su dionici iz civilnog društva ključni saveznici u provedbi ciljeva održivog razvoja.

„Moramo biti ambiciozni, a globalni izazovi iziskuju snažan globalni odgovor“, rekla je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** i dodala da bi „civilno društvo trebalo sudjelovati na samitu o ciljevima održivog razvoja koji će se održati u rujnu“ i da bi trebalo biti uključeno „na strukturiraniji i konkretniji način“.

Veleposlanica UN-a **Lachezara Stoeva** kazala je: „Bez civilnog društva ne možemo ništa. Europsko civilno društvo često ima vodeću ulogu u razmišljanju usmjerenom na budućnost. EGSO, koji po svojoj prirodi surađuje s mnogo dionika, može dati svoj doprinos i politike učiniti uravnoteženijima, pravičnijima i prilagođenijima.“

EGSO je aktivno doprinio prvom dobrovoljnom pregledu EU-a, koji će biti predstavljen na političkom forumu na visokoj razini u srpnju. Konkretno, Odbor je osmislio „model“ doprinosa civilnog društva koji bi se mogao koristiti kao primjer najbolje prakse za druge regije diljem svijeta. (mt)

Primjereni minimalni dohodak – trajni izlaz iz siromaštva

EGSO je podržao prijedlog Europske komisije za preporuku Vijeća o primjerenom minimalnom dohotku, smatrajući ga ključnim dijelom napora u borbi protiv siromaštva i postizanju cilja EU-a da se broj osoba ugroženih siromaštvom do kraja desetljeća smanji za najmanje 15 milijuna.

EGSO je u svojem [mišljenju](#) usvojenom na plenarnoj sjednici u ožujku istaknuo da posebno cijeni uvođenje realnog i ne previše restriktivnog kriterija da se primjereni minimalni dohodak omogući svima, i to na razini koja ljudima jamči dostojanstven život, a da nitko ne bude zapostavljen.

Da bi sustavi minimalnog dohotka osigurali dostatna sredstva, moraju uzeti u obzir inflaciju, za koju se očekuje da će 2023. porasti za daljnjih 6,5 % (s obzirom na sve veće troškove života uslijed nedavnog skoka

cijena hrane i energije). U tu svrhu EGSO predlaže da države članice procjenjuju visinu minimalnog dohotka na godišnjoj osnovi, ovisno o razini inflacije.

To bi trebale pratiti organizacije civilnog društva, socijalni partneri i dobrotvorne organizacije.

„Djelotvorni sustavi minimalnog dohotka mogu doprinijeti jamčenju poštovanja ljudskih prava, osiguravanju da ljudi žive dostojanstveno, pomažući im da ostanu aktivni i uključeni u društvo te da dobiju dobro i kvalitetno zaposlenje”, izjavio je izjavitelj za mišljenje **Jason Deguara**, dodajući da bi i samozaposlene osobe trebale imati pravo na minimalni dohodak i druge naknade.

Izjavitelj **Paul Soete** izjavio je: „Cilj je smanjiti broj osoba kojima prijeti siromaštvo za najmanje 15 milijuna do 2030. Na prvi pogled ovaj se cilj ne čini vrlo ambicioznim, ali smjernice za države članice i osnova za čvrstu metodologiju nedvojbeno ga čine važnim korakom naprijed.”

Općenito, postoje velike razlike među modelima države blagostanja u pogledu visine i sastava minimalnog dohotka, što vrijedi i za EU. Položaj korisnika minimalnog dohotka na tržištu rada značajno se razlikuje među državama članicama.

Ni u jednoj državi članici EU-a trenutačno ne postoji odgovarajuća potpora dohotku nezaposlenih obitelji kako bi se izbjegao rizik od siromaštva. Zbog uvjeta prihvatljivosti, kao što su minimalna dob, boravišni status, beskućništvo ili sastav obitelji, oko 20 % nezaposlenih osoba nema pravo ni na kakvu potporu. Tu je i problem nedovoljne iskorištenosti minimalnog dohotka, koja se procjenjuje na 30 % do 50 % i najvećim je dijelom posljedica prekomjerne birokracije. (II)

Izveštje o strateškim predviđanjima 2022.: EGSO traži veću ulogu u utvrđivanju budućih trendova i rizika za EU

Osvrćući se u ožujku na izvješće Europske komisije o trendovima i pitanjima koje treba pratiti, EGSO je istaknuo da je mogao dati mnogo veći doprinos da je od samog početka bio uključen u postupak predviđanja.

Odbor je u svojem [mišljenju](#) o [izvješću o strateškim predviđanjima](#) 2022., koje je usvojio na plenarnom zasjedanju u ožujku, istaknuo da može ojačati mogućnosti analize i predviđanja EU-a. Kao predstavnik civilnog društva može vrlo lako prepoznati nove trendove. To je pokazao i u spremnosti da rano da doprinos predstojećem izvješću o strateškim predviđanjima 2023.

Izjestitelj **Angelo Pagliara** objasnio je neke od razloga na kojima se temelji mišljenje: „Mnoga od pitanja koja su pokrenuta u Komisijinu izvješću obrađena su u prethodnim mišljenjima EGSO-a i imamo vrlo opsežno stručno znanje i iskustvo. Stoga nam se obratite, uključite nas i više jer mi vam stvarno možemo pomoći.”

U Izvješću o strateškim predviđanjima 2022. ispituje se kako najbolje uskladiti klimatske ambicije EU-a i njegove potencijalno suprotstavljene digitalne ciljeve te se utvrđuje deset ključnih područja na kojima je potrebno djelovati kako bi se maksimizirale sinergije i dosljednost. S tim u vezi EGSO poziva na to da se plan strateškog predviđanja usmjeri na novi razvojni model koji objedinjuje gospodarsku, okolišnu i socijalnu održivost te stavlja ljude u središte.

Jedna od ključnih slabosti izvješća o predviđanju 2022. koju je EGSO istaknuo nedostatak je jasnog opisa rizika i scenarija u slučaju da EU ne ispuni svoje ciljeve u pogledu dostupnosti sirovina, rijetkih zemnih metala i vodnih resursa.

U perspektivi izvješća o strateškim predviđanjima 2023., koje bi Komisija trebala objaviti u drugom tromjesečju 2023. i koje će biti usredotočeno na socijalno i gospodarski održivu Europu, EGSO je istaknuo sljedeća važna područja:

- sustavi opskrbe i otpornost europskog poljoprivredno-prehrambenog sektora;
- snažan, povezan i inovativni europski industrijski sustav koji može stvarati kvalitetna radna mjesta;
- potreba za strateškom energetsom autonomijom i potporom poduzećima i radnicima po uzoru na ono što je učinjeno tijekom krize uzrokovane pandemijom. (dm)

EGSO se zalaže za zaštitu humanitarne pomoći i civilnog društva u zakonodavstvu EU-a o sankcijama

Na svom plenarnom zasjedanju u ožujku EGSO je usvojio mišljenje u kojem europske institucije poziva da se pozabave primjenom sankcija nametnutih u sklopu vanjske politike jer nije dosljedna u svim državama članicama. EGSO je zabrinut zbog tih nedosljednosti i poziva na hitno poduzimanje mjera kako bi se pružila humanitarna pomoć i zaštitili novinari u režimima koji podliježu sankcijama.

U sklopu vanjske politike Vijeće Europske unije određuje sankcije koje moraju primjenjivati sve države članice, Međutim, njihova provedba i izvršenje trenutačno nisu centralizirani, što u državama članicama dovodi do mnoštva različitih definicija, primjena, kazni i istražnih kapaciteta.

Takva rascjepkanost narušava učinkovitost sankcija EU-a i riskira podjelu Unije jer neke zemlje kršenju sankcija pristupaju popustljivije od drugih. Da bi riješila to pitanje, Europska komisija predložila je direktivu kojom se standardiziraju kaznena djela i kazne za kršenje sankcija EU-a.

U svom mišljenju „Kršenje sankcija / kaznena djela u EU-u”, EGSO potiče institucije EU-a da prošire izuzeće koje se odnosi na humanitarno djelovanje kako bi spriječile negativne posljedice na humanitarnu pomoć i potporu. „Želimo zaštititi isporuku humanitarne pomoći ljudima kojima je potrebna pomoć, a žive u režimima koji podliježu sankcijama”, objasnio je izvjestitelj za mišljenje i član EGSO-a **José Antonio Moreno Díaz**. „Tražimo trajno izuzeće za humanitarno djelovanje kako bismo osigurali da humanitarnim radnici ne budu izloženi kaznenoj odgovornosti zbog svog humanitarnog rada”.

Odbor je naglasio da privatnom sektoru i organizacijama civilnog društva treba pružiti odgovarajuće informacije kako bi se mogli prilagoditi novom zakonodavstvu ispuniti zahtjeve predviđene režimom sankcija. Da bi mogle otkrivati, kazneno progoniti i kažnjavati kršenje sankcija, države članice moraju raspolagati dostatnim administrativnim kapacitetima, sredstvima i osposobljenim osobljem. (gb)

Rješavanje krize s gnojivima u Europi: mjere za njihovu dostupnost, cjenovnu pristupačnost i održivost

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) na plenarnom je zasjedanju u ožujku usvojio mišljenje „Strategija EU-a za gnojiva”, u kojem poziva na njihovu dostupnost, cjenovnu pristupačnost i održivost.

Globalna kriza s gnojivima dosegla je kritičnu razinu u Europi, gdje se poljoprivrednici suočavaju s dosad nezabilježenim izazovima zbog rekordnih cijena i nestašice u opskrbi. Ta je kriza u novije vrijeme pogoršana ratom u Ukrajini i postaje ozbiljna prijetnja europskoj poljoprivredi i globalnoj sigurnosti opskrbe hranom.

EGSO je na plenarnom zasjedanju u ožujku pozdravio komunikaciju Komisije o osiguravanju dostupnosti i cjenovne pristupačnosti gnojiva i pritom naglasio potrebu za hitnim nacionalnim mjerama kako bi se ograničile posljedice krize.

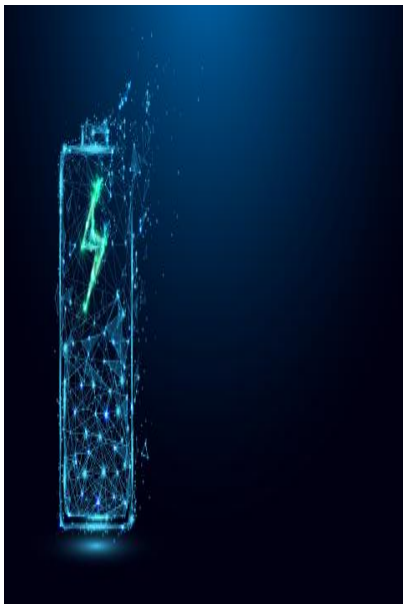
„Poljoprivrednici se suočavaju s visokim cijenama gnojiva, što utječe na potrošače. Pozdravljamo komunikaciju Europske komisije o osiguravanju dostupnosti i cjenovne pristupačnosti gnojiva, no potrebne su i hitne i dugoročnije mjere kako bi se ograničile posljedice krize”, izjavio je **Arnold Puech d'Alissac**, izjavitelj za [mišljenje EGSO-a](#).

EGSO je predložio razne korektivne mjere za poboljšanje funkcioniranja tržišta gnojiva u EU-u, uključujući izravnu potporu najpogođenijim proizvođačima dušika i poljoprivrednicima putem državnih potpora. Međutim, Odbor naglašava i potrebu za rješavanjem pitanja opskrbe gnojivima i cijena gnojiva olakšavanjem uvoza i domaćeg tržišnog natjecanja. To se može postići ukidanjem uvoznih carina EU-a na sva gnojiva, olakšavanjem logistike gnojiva i osiguravanjem regulatorne fleksibilnosti.

Osim kratkoročnih mjera, EGSO poziva i na donošenje srednjoročnih rješenja kako bi se ograničila ovisnost EU-a o uvezenim mineralnim gnojivima i smanjio ekološki otisak gnojidbe usjeva.

Osim toga, EGSO pozdravlja osnivanje nove promatračke skupine za tržišta gnojiva tijekom 2023. kako bi se povećala transparentnost na tržištu gnojiva u EU-u redovitim objavljivanjem reprezentativnih cijena na domaćem tržištu i statističkih podataka o proizvodnji i upotrebi gnojiva.

Na međunarodnoj razini EGSO potiče EU da pojača mjere protiv globalne nesigurnosti opskrbe hranom promicanjem transparentnosti, dostupnosti i učinkovite upotrebe gnojiva. Globalnu trgovinu gnojivima trebalo bi olakšati održavanjem otvorenih tržišta, izbjegavanjem izvoznih ograničenja i zabrana, povećanjem proizvodnje gnojiva u Europi i širenjem logističkih ruta. (ks)

Ako se djelotvorno provode, digitalni energetske sustavi mogu donijeti stvarnu korist

Previše prepreka i dalje slabi potencijal digitalnih energetske sustava, a pametnija rješenja teško je provesti u praksi, pogotovo zbog administrativnog opterećenja, nedostatka djelotvornih poticaja i nefleksibilnosti prijenosne i distribucijske mreže nastale zbog nedovoljnog ulaganja u energetske infrastrukturu.

To su glavni zaključci iz EGSO-ovog mišljenja „Digitalizacija energetske sustava – akcijski plan EU-a”.

Autori [mišljenja](#), usvojenog na plenarnom zasjedanju u ožujku, su izvijestitelj **Thomas Kattinig** i suizvijestitelj **Zsolt Kükedi**.

Iako EGSO općenito podržava ciljeve akcijskog plana Europske komisije i većinu u njemu predloženih mjera, smatra da ga Komisija nije uspjela integrirati u opću energetske politiku i da problem sagledava izolirano. Digitalizacija energetske sustava mora dovesti to kooperativnih rješenja koja korisnike potiču na sudjelovanje u digitaliziranom energetske sustavu.

Kada se u budućnosti bude osmišljavala energetske infrastruktura, u razvoj pametnih energetske sustava morat će aktivno biti uključeni svi potrošači. „Izuzetno je važno jačati ulogu aktivnih potrošača u digitalizaciji, poticati ih i omogućiti im da upotrebljavaju što više pametnih rješenja,” izjavio je suizvijestitelj **Kükedi**.

Usto, postoji opasnost da se nove usluge temeljene na podacima i inovativna tehnološka rješenja neće uvesti dovoljno brzo zbog nedostatka kvalificiranih radnika i osposobljenih stručnjaka. Da bi se postigli ti ciljevi, treba donijeti ciljne mjere politike u području tržišta rada i obrazovanja. „Potreban nam je koordiniran pristup i bliska suradnja sa socijalnim partnerima. Sudjelovanje organizacija civilnog društva od ključne je važnosti,” izjavio je izvijestitelj **Kattinig**. (mp)

Unija tržišta kapitala: EGSO iznio napomene o novim zahtjevima za uvrštenje i reviziji EMIR-a

EGSO je 23. ožujka usvojio dva mišljenja o najnovijim nastojanjima Komisije da se dodatno razvije fragmentirana i nedovoljno razvijena unija tržišta kapitala EU-a. Riječ je o Aktu o uvrštenju i reviziji Uredbe o infrastrukturi europskog tržišta (EMIR).

Novim Aktom o uvrštenju Komisija poduzećima svih veličina, a osobito MSP-ovima, nastoji smanjiti administrativno opterećenje povezano s postupkom uvrštenja, kako bi im se uvrštenjem na europska javna tržišta omogućio bolji pristup financiranju.

EGSO pozdravlja tu inicijativu jer su povećano financiranje europskih poduzeća vlasničkim kapitalom i smanjenje njihove ovisnosti o bankovnim zajmovima ključni za oporavak nakon pandemije i izgradnju otpornog

gospodarskog sustava. Odbor smatra da bi se uvođenjem većeg broja poduzeća u obiteljskom vlasništvu na tržišta kapitala otvorio neiskorišteni potencijal za privlačenje kapitala za rast.

Izvjestitelj EGSO-a **Kęstutis Kupšys** pojasnio je da „sustav s višestrukim pravom glasa pomaže obiteljima da zadrže kontrolu i zbog toga im je uvrštenje privlačnije. Također je važno pojednostaviti sadržaj prospekta kako bi se znatno smanjili troškovi i opterećenje za izdavatelje. Međutim, Komisija predlaže da se dokumenti o izdanjima upotrebljavaju samo na engleskom jeziku, što bi otežalo razvoj nacionalne baze malih ulagatelja.”

Komisija je predložila i novu Uredbu o infrastrukturi europskog tržišta kako bi se povećali klirinški kapaciteti unutar EU-a. EGSO je u toj uredbi očekivao jasniji stav o smanjenju izloženosti središnjim drugim ugovornim stranama iz Ujedinjene Kraljevine, kao i konkretnija pravila i poticaje za prelazak na središnje druge ugovorne strane sa sjedištem u EU-u nakon Brexita.

Izvjestitelj EGSO-a **Florian Marin** izjavio je: „Ne postoji jasan plan koji bi sadržavao konkretne mjere za stvaranje konkurentnog i konsolidiranog tržišta poravnanja. Izražavamo žaljenje zbog toga što postojeći okvir nije ocijenjen nakon pet godina i predlažemo da Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) godinu dana nakon stupanja na snagu uredbe podnese izvješće o glavnim razlozima za upotrebu središnjih drugih ugovornih strana izvan EU-a.” (tk)

[YEYS! 2023.: Mladi traže transparentniji, digitalniji i jednostavniji EU](#)

Aplikacija EYou, koja EU približava mladima, prijedlog je koji je na vodećem događanju EGSO-a za mlade dobio najviše glasova

Svih 105 učenika i učenica iz 35 srednjih škola iz svih država članica EU-a i sedam zemalja kandidatkinja, koji su 23. i 24. ožujka u Bruxellesu sudjelovali u događanju „Tvoja Europa, tvoje mišljenje” (YEYS!), osmislili su sljedećih pet preporuka:

1. **pojednostavljeni EU: aplikacija EYou**, koja će mladima omogućiti da odabirom interesnih sfera i praćenjem najnovijih zbivanja na lokalnoj razini izravno surađuju s političarima i civilnim društvom;
2. platforma **E-Youth** s informacijama o EU-u, koja će mladim generacijama pojednostaviti politiku i osigurati im forum na kojem mogu izraziti svoje mišljenje;
3. platforma **EYout(h)rust**, koja će povećati transparentnost u politici na lokalnoj i nacionalnoj razini i na razini EU-a;
4. projekt **„Demokratsko mišljenje mladih”**, kojim će se poboljšati kvaliteta građanskog obrazovanja i angažmana u Europi uspostavom mreže veleposlanika i veleposlanica EU-a koji prikupljaju stajališta mladih i oblikovateljima politika predlažu preporuke;
5. više **inicijativa financiranih sredstvima EU-a koje vode mladi ZA mlade**.

„Recite nam što u budućnosti očekujete od Europe i čemu se od nje nadate”, poručila je studentima okupljenima na događanju predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**. „Da bi se mogao suočiti s novim izazovima, EU mora saslušati mlade i prihvatiti nove ideje.”

Potpredsjednik EGSO-a za komunikaciju **Cillian Lohan** rekao je učenicima i učenicama da će EGSO njihove preporuke iznijeti na Europskom skupu mladih koji će Europski parlament organizirati u Strasbourgu u lipnju 2023. Potpredsjednik **Lohan** vjeruje da „kad se u sustavu pojave pukotine ili kada je ugrožen, svi moramo svoje svakodnevne aktivnosti staviti u drugi plan i preuzeti inicijativu. Danas ste to učinili i na tome vam zahvaljujemo.”

Rasprave su pokazale da mladi smatraju da u današnjoj Europskoj uniji ne mogu izraziti svoje stavove. Članica EGSO-a **Neža Repanšek** učenicima i učenicama je rekla da je ta frustracija dobar početak za promjene: „Mene je frustracija potaknula na aktivno sudjelovanje. Kad mi mladi udružimo snage, možemo biti vrlo moćni.

Tema 14. YEYS-a bili su dijalozi mladih o demokraciji i u njemu su prvi put sudjelovali učenici i učenice iz Ukrajine i Moldavije. (gb/tk)

NOVOSTI IZ SKUPINA

Skupina poslodavaca EGSO-a objavljuje nove prioritete u cilju poticanja konkurentnosti i postizanja blagostanja za sve

EGSO-ova Skupina poslodavaca

Skupina poslodavaca Europskog gospodarskog i socijalnog odbora objavila je svoje prioritete politike za 2023. i nadalje. U dokumentu „Poticanje blagostanja za sve: program konkurentnosti za EU” Skupina poslodavaca iznijela je niz mjera koje su potrebne da bi se vratilo povjerenje poduzeća i osiguralo blagostanje za sve.

„Poduzeća svakodnevno rade na stvaranju zajedničkog dobra. Ona su sastavni dio društva i imaju bitnu ulogu u otvaranju novih radnih mjesta i stvaranju održivih dobara i usluga kojima se poboljšava kvaliteta života ljudi, čak i u kriznim vremenima”, izjavio je predsjednik Skupine poslodavaca **Stefano Mallia**. „Međutim, poduzećima je za nastavak uspješnog poslovanja potreban program EU-a za konkurentnost.”

U dokumentu Skupine poslodavaca ukratko je iznesen novi plan za gospodarstvo i industriju koji bi se mogao primjenjivati na sva poduzeća (u industriji i poljoprivredi, kao i u uslužnom sektoru). Na temelju dva stupa – stvaranje općeg dobra i usredotočavanje na bitne elemente – u prioritetima Skupine poslodavaca predlažu se tri područja djelovanja.

Prvo, pristup osnovnim resursima za proizvodnju po konkurentnim cijenama, odnosno energiji, sirovinama, radnoj snazi, kapitalu i podacima. To znači da je potrebno poboljšati uvjete za domaću proizvodnju energije i sirovina, kao i za izgradnju otpornih ekosustava i diversifikaciju vanjskih dobavljača, ali i osigurati dostupnost adekvatno osposobljene radne snage olakšavanjem mobilnosti i ekonomskih migracija te uspostavom djelotvornih sustava za cjeloživotno učenje kojima se predviđaju promjene.

Drugo, moramo uz pomoć jednakih pravila unaprijediti otvorena tržišta.

Oslanjajući se na prednosti jedinstvenog tržišta i napredak ostvaren u posljednjih 30 godina, EU mora uporno i odlučno utvrđivati i sustavno uklanjati tržišne prepreke i ujedno izbjegavati stvaranje novih. Države članice moraju se pridržavati zajedničkih pravila i izbjegavati uvođenje prekomjerne regulacije i dodatnih nacionalnih propisa koji su u suprotnosti s pravilima EU-a, čime bi se izbjegla fragmentacija tržišta i gubitak ekonomije razmjera.

Treće, moramo osigurati postojanje regulative i oporezivanja koji su povoljni za poslovanje. Poduzećima je potreban okvir politike kojim se promiče poduzetništvo, a poduzeća potiču da inoviraju, trguju i provode ulaganja. Taj se zahtjev odnosi na propise, oporezivanje i dodjelu javnih sredstava. Primjena „provjere konkurentnosti”, na što mi poslodavci već dvije godine pozivamo, predstavlja dio rješenja. Jednako tako, brži

postupci dobivanja dozvola spriječili bi relokaciju i pridonijeli bržem postizanju konkurentnosti.

Kliknite [ovdje](#) da preuzmete i pročitate cijeli dokument.

Važnost socijalne politike i civilnog društva za buduće španjolsko predsjedanje Vijećem EU-a

EGSO-ova Skupina radnika

Španjolska u središte svojeg šestomjesečnog predsjedanja Unijom namjerava staviti socijalnu dimenziju EU-a, što će za Europski gospodarski i socijalni odbor podrazumijevati rekordan broj savjetovanja o nekima od glavnih socijalnih pitanja današnjice.

Španjolska će u srpnju preuzeti predsjedanje Vijećem EU-a, u trenutku kada se približavamo isteku mandata predsjednice von der Leyen, odnosno europskim izborima 2024. Imajući na umu ne samo završetak ovog već i prioritete sljedećeg mandatnog razdoblja, Španjolska je jasno istaknula kojim bi se socijalnim aspektima Europa trebala baviti te najavila da je spremna otvoriti neke od najkontroverznijih dosjea o

socijalnim pitanjima i poticati rad na njima.

Stoga ne iznenađuje da je ta zemlja od EGSO-a zatražila iznimno velik broj razmatračkih mišljenja: njih čak 20. Ta se mišljenja kreću od protokola o socijalnom napretku, za koji se EGSO zalagao na Konferenciji o budućnosti Europe (i koji je naposljetku uključen u preporuke) do pitanja demokracije na radnom mjestu, zelenog kolektivnog pregovaranja, mentalnog zdravlja i nesigurnih radnih mjesta, ali i prijedloga za postupak u slučaju socijalnih neravnoteža. EGSO već dovršava rad na nekima od njih te će stoga biti spreman davati svoj doprinos političkom procesu od samog početka. (ppr)

Smanjenje siromaštva: politikama EU mora se suzbijati siromaštvo

EGSO-ova Skupina organizacija civilnog društva

Tijekom rasprave koju je nedavno organizirala Skupina organizacija civilnog društva naglašeno je da je siromaštvo u EU-u previše velik i složen problem da bi se njegovo rješavanje prepustilo samo lokalnim organizacijama te da je potreban čitav spektar mjera politike.

Siromaštvo se mora suzbijati i u EU-u i u ostatku svijeta. To je tim važnije jer su se troškovi života od početka rata u Ukrajini znatno povećali. Iako organizacije civilnog društva pružaju dragocjena rješenja za suzbijanje posljedica siromaštva, jasno je da se protiv siromaštva mora boriti mjerama politike. To su zaključci rasprave koju je 22. ožujka 2023. održala EGSO-ova Skupina organizacija civilnog društva. Na događanju su sudjelovali visokopozicionirani gostujući govornici, uključujući talijansku ministricu rada i socijalne politike **Marinu Elviru Calderone**.

Séamus Boland, predsjednik Skupine organizacija civilnog društva, naglasio je da s obzirom na to da je 2021. svaki peti stanovnik Europe (prema Eurostatu, 95,4 milijuna ljudi ili 21,7 % stanovništva EU-a) i dalje u opasnost od siromaštva ili socijalne isključenosti, oblikovatelji politika na svim razinama ne smiju zatvarati oči pred činjenicom da u EU-u još uvijek postoji problem siromaštva. Dodao je da geslo „nitko ne smije biti zapostavljen” ne smije izgubiti svoje značenje. Siromaštvo je navedeno kao glavni razlog zbog kojeg osobe nemaju pristup tržištu rada, obrazovanju i osnovnim zdravstvenim uslugama. Siromaštvo je glavni uzrok socijalne isključenosti i nejednakosti.

Ministrica **Calderone** u svojem je govoru naglasila da borba protiv siromaštva iziskuje znatna ulaganja u socijalne i profesionalne mreže koje ljudima mogu pomoći da razviju i unaprijede svoj potencijal. „Ključno je osigurati da javna tijela promiču autonomne građanske inicijative putem odgovarajućih pravnih okvira kojima se omogućuje razvoj novih organizacijskih oblika”, rekla je ministrica Calderone. „Svi se moramo uključiti u borbu protiv raznih oblika siromaštva i u zadovoljavanje specifičnih potreba regija.”

Carlos Susias, predsjednik Europske mreže za borbu protiv siromaštva (EAPN), istaknuo je odgovornost...

Nastavite čitati [na našoj internetskoj stranici](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Dan otvorenih vrata EU-a ponovo uživo

Tradicionalni Dan otvorenih vrata opet će se održati uživo u subotu, 6. svibnja 2023. EGSO će zajedno s drugim institucijama EU-a otvoriti svoja vrata posjetiteljima koji žele saznati kako EU funkcionira.

Nakon dugačke pauze izazvane pandemijom, posjetitelji ponovo imaju priliku saznati više o Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i načinu na koji on, kao jedina institucija koja predstavlja organizirano civilno društvo u Europi, donosi promjene. Dočekat će ih članovi, članice i osoblje, koji će odgovarati na njihova pitanja.

Kao dio Europske godine vještina 2023., ovogodišnja će tema biti prilike za cjeloživotno učenje.

Goste očekujemo u subotu, 6. svibnja 2023., od 10:00 do 18:00 sati u zgradi Jacques Delors u Bruxellesu. (mp)

Urednici

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Suradnici u ovom broju

Millie Tsoumani (mt)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta: eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. ? EGSO info dostupan je na 23 jezika.

EGSO info ne predstavlja službeno izvješće o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora.

Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku.

05/2023